

De feeks van Montpézat

Colofon

ISBN: 978 90 8954 492 6
1e druk 2012
© 2012, Wim Beunderman

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:
Uitgeverij Elikser
Ossekop 4
8911 LE Leeuwarden
www.elikser.nl

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

De feeks van Montpézat

Wim Beunderman

Voor hen die alles geven
Voor hen die zichzelf zijn
Voor hen die durven
Voor hen die leven
Voor hen die liefhebben

Tout l'amour est beau...

“Everyone needs a hand to hold on to ...”

John Cougar Mellencamp

Een nacht in 1873

Terwijl zijn slaap klopte op de maat van zijn bonzende hart, rende Armand met bovenmenselijke kracht de helling op. Aangespoord door het bloeddorstige geblaf van Rico's mastiffs baande hij zich een weg door de amandelboomgaard, de honden nog geen honderd meter achter hem. Vlak voor hij de heuveltop bereikte, stopte hij een paar tellen om bij te komen. Het zweet gutste uit al zijn poriën en over heel zijn lijf. Met zijn linkermouw veegde hij zijn voorhoofd en ogen schoon, in zijn rechterhand hield hij twee van Rico's vetste kippen stevig beet. Armand keek omhoog. De kwartmaan leek hem vriendelijk toe te lachen terwijl de sterren met hun sprankeldecken de aarde zachtjes bedekten voor de nacht.

Hij kende dit land als geen ander en hij wist dat, eenmaal over de heuveltop, hij de vrijheid nabij was. Daar woonde zijn oom Alex en daar durfde zo'n lafhartige hond als Rico de Corsicaan niet te komen. Als tienjarige jongen struinde Armand al door deze heuvels en hij had de conditie van een bergschaap. Toch was hij zich ineens bewust van zijn ademhaling waarvan zijn keel droog werd en zijn stem hees. In een flits herinnerde hij zich nog hoe vorig jaar zijn broer Estève door Rico te grazen werd genomen. Tranen van woede en pijn baanden zich een weg naar zijn ogen. Rico had zijn grote broer en held nog net niet doodgeslagen met zijn eikenhouten knuppel, maar Estève zou nooit meer goed praten en denken.

Even zakte Armand weg in een diepe put van gevoelens, maar hij schrok wakker van het woeste hondengeblaf. Een

angstscheut schoot langs zijn ruggengraat en leek hem in beweging te brengen. Nee, dat was niet zijn lot. Armand, zo gepassioneerd als hij was, mocht graag zelf zijn bestemming bepalen. Gedreven door intense gevoelens van haat en angst en zijn enorme levensdrift rende hij met stevige passen de laatste vijftig meter de helling op.

Hij leek in een droom te verkeren. Alles voelde vertraagd en hij was zich een zeldzame helderheid gewaar. Zonder daarvoor moeite te doen, zocht hij zijn richting. Hij snelde over de haast kale achterhelling, behendig tussen de her en der verspreide lage struiken en stenen manoeuvrerend. Op een steenworp van hem vandaan zag hij al de rook uit oom Alex' schoorsteen langzaam naar de nachtelijke hemel klimmen.

Ondertussen hoorde hij nog de blaffende honden van Rico die steeds dichterbij leken te komen. Hun baas schreeuwde hen toe: "Vooruit, smerige krenge! Willen jullie nog eten?" Toen Armand dit hoorde, stopte hij en de angst waarmee hij gevuld was, maakte ineens plaats voor een diepe haat. Wat doe ik, wegrennen voor zo'n laag stuk vuil? Hij had zich amper de vraag gesteld of hij werd zich het antwoord bewust. Als zeventienjarige knaap was hij nog geen partij voor een doorgewinterde, gemene vechtersbaas als Rico. Beter om nu te vluchten en te overleven. Er zou nog een dag komen om Estève te wreken.

"Verdomde bastaard Corsicaan ... Ik ruk je kloten er nog eens af en voer ze aan die smerige mormels van je!", schreeuwde hij naar boven.

Toen draaide hij zich snel om en rende vastberaden naar de veiligheid van oom Alex. Hij hoorde Rico, maar verstond niet hoe hij hem toelachte: "Ren, hoerenjoch! Als ik je te

pakken krijg, neem ik je nog te grazen zoals die gore slet van een moeder van je ...!”

Hijgend als een opgejaagd hert stormde Armand het erf van zijn oom op. De deur van het kleine kalkstenen huis vloog open en een kaarslamp verlichtte de opening waarin vaag de verschijning van een man te zien was. Met zijn rechterhand aan de kruk riep zijn oom Alex: “Armand, jongen ... ben jij dat?”

“Ja oom!”, riep Armand opgelucht.

“Wat is er aan de hand?”

“Het is Rico ... Hij wil deze terug hebben”, antwoordde Armand en hield de twee kippen omhoog.

“Verdomme Armand, je weet toch beter dan die Corsicaanse duivel zo te tergen?”, maar inwendig moest Alex lachen toen hij zich voorstelde hoe ‘de Corsicaan’ zijn geliefde neefje nu zou vervloeken. Hij keek omhoog naar de heuveltop en riep in de duisternis: “Hé Rico ... Je wordt te oud voor spelletjes! Roep je honden terug en verdwijnt voor ik je kop van je romp schiet!”

Nog even hoorden Armand en Alex hoe Rico hen een reeks verwensingen toeriep, maar al gauw keerde de stilte van de Provençaalse zomernacht terug. In de verte raspte een cicade haar lied voor het slapengaan.

*

“Wat had je die Rico goed te pakken.”

Alex lachte smakelijk om zijn neefje. Hij had net een van de buitgemaakte kippen boven de haard gebraden en aan de kleine, ronde tafel hadden zij deze hongerig naar binnen

gewerkt. De resten spoelden zij weg met goedkope rode wijn.

“Op de Corsicaan, de beste kippenboer van de Verdon”, proostte Alex grijnzend nadat hij twee glazen cognac in had geschonken. Armand proostte mee en moest hard lachen om de grappen van zijn oom. Hij keek om zich heen, voor zover dat mogelijk was in het licht van twee kaarslampen. Armand verwonderde zich altijd over Alex. Hij bekeek de karige inrichting van het huisje en vergeleek deze met de dure fles cognac die Alex op tafel had gezet. Dat was nou typisch zijn oom Alexandre. Haast geen cent te makken, maar altijd iets speciaals voor zijn gasten, en zo kende iedereen hem.

“Hoe kom je nou aan zo’n fles Remy Martin?”, vroeg Armand nieuwsgierig.

“Je moet maar denken neefje ... Er zijn weleens van die rijke heren waar ik klusjes voor doe. Die zijn zo vermogend. Een flesje cognac meer of minder, daar merken ze niets van.”

Armand moest hard lachen. Vroeger vond hij deze fantasierijke verhalen van zijn oom indrukwekkend, tegenwoordig vermaakte hij zich erom.

Al gauw kwam er een gesprek op gang. Zoals altijd was het een mengeling van zinloze, humoristische kroegpraat, diepzinnige gedachtewisselingen en gevoelsuitingen. Zo openhartig als Armand met oom Alex praatte, kon hij het met geen ander. Althans niet op dezelfde manier. De twee dachten lang niet altijd hetzelfde, vaak stonden zij zelfs lijnrecht tegenover elkaar, maar zij voelden elkaar feilloos aan. Alex was niet alleen Armands oom, hij was ook Armands grote vriend. Dezelfde verbondenheid die Armand met zijn broer Estève voelde, voelde hij met Alex. Alex had iets bijzonders

over zich wat Armand intens aantrok. Hij was eigenzinnig, vol zelfvertrouwen en bovendien een gevoelsmens. Maar bovenal was Alex een vrij man, niet vrijgevochten, maar onbevangen. Hij ging zijn eigen weg en bleef altijd trouw aan zichzelf.

Het gesprek was al een poos op gang toen de twee het over hun familie kregen, de familie Pasquale. Armands vader, Marius, was de jongere broer van oom Alex geweest tot hij vijf jaar geleden dood gevonden werd. Gevonden door zijn eigen zoon, Armand. Aan de gruwelijke verwondingen te zien, was het iedereen duidelijk dat hij was vermoord. De dader werd echter nooit achterhaald. Armand was toen twaalf jaar oud en de brute moord op zijn vader had diepe wonden achtergelaten. Gelukkig stonden de familie Pasquale en de familie Forcalquier, van Armand zijn moeders kant, het gezin van Marius bij. Zo kon Armands moeder Ghislaine ervoor zorgen dat haar gezin niets tekortkwam, behalve een vader dan. Armand kwam zijn tienerjaren door met alles wat hij nodig had. Niet alleen had hij altijd een gevulde maag, een bed, een dak boven zijn hoofd en een haardvuur om zich in de winter aan te warmen. Er was ook altijd iemand in de buurt die hem warmte, en een luisterend oor bood.

En toch kon niemand het onvermijdelijke voorkomen. Naast de liefde in Armands hart, groeide woede. Een woede die op bepaalde momenten zijn ziel beheerste, die hem in zijn macht nam. Dan zonderde hij zich af van iedereen en trok hij de bergen in naar de enorme kloof, de Canyon van Verdon. Daar schreeuwde hij zijn woede uit naar de wereld, alleen de wereld hoorde hem niet. Zijn stem werd meegenomen door de wind die door de Canyon waait. Meegenomen met

de vervlogen gevoelsuitingen van zo veel anderen voor hem. Of de wereld hem hoorde, maakte Armand niet uit. Dit was zijn manier om zijn woede te spuwen en als hij uitgeraasd was, ging hij naar oom Alex. Naar zijn grote beschermer. Daar huilde hij het uit en alle verdriet om zijn vader stroomde uit zijn lijf.

Armand begreep de aard van zijn woede niet. Hij wist wel waarom die er was. Dat had alles met de brute moord op zijn vader te maken, maar waarom voelde dat nog zo sterk? En waarom had iemand zijn lieve, onschuldige vader zo gruwelijk het leven ontnomen? Wie was dat nou? Wat voor een mens doet zoiets? Oom Alex gaf nooit antwoord op Armands vragen. Tenminste geen antwoord waar Armand genoeg mee nam. Altijd was zijn antwoord: “Dit is wat je voelt, Armand. Het is wat het is en hoe meer je het wilt begrijpen, hoe meer het pijn doet. Er komt een dag waarop het geen pijn meer doet. Op die dag zul je begrijpen dat het in het leven niet gaat om het antwoord op je vragen, maar om de vragen zelf.”

In het begin frustreerde dit Armand. Hij begreep zijn oom niet. Alex wist toch dat hij zo veel voor hem betekende? Hij hield toch van hem? Waarom hielp hij hem dan niet?

“Waarom haten zij ons zo Alex?”, vroeg Armand plotseling en bij de vraag bespeurde Alex een glinstering in zijn ogen. “Ik neem aan dat je de Castagnicca’s bedoelt”, antwoordde Alex.

Toen Armand bevestigend knikte, ging Alex verder. Hij nam ter voorbereiding een beste slok cognac, schraapte zijn keel en keek Armand voorbij, in de vlammen van het haardvuur. De blik in Alex’ ogen zei Armand dat hij met zijn gedachten

en gevoelens ergens anders was. Niet in ruimte maar in tijd. Toen keek Alex hem weer aan en aan zijn gezicht merkte Armand de ernst van zijn verhaal.

“In deze streek noemen ze Rico ‘de Corsicaan’ omdat hij en z’n broers zo’n twintig jaar geleden uit Corsica neerstreken. Met Dino en de andere broers valt nog te leven, maar Rico is van een ander soort. Ik zal niet gauw een ander zwartmaken Armand, maar ik geloof echt dat hij door en door slecht is. Vanaf zijn geboorte al.”

Armand fronste zijn wenkbrauwen, deze bewering beaamde hij.

“Heeft iemand je ooit verteld waarom zij hierheen kwamen?”

“Nee ...” Armand schudde met zijn hoofd. Zijn ogen straalden nieuwsgierig naar oom Alex.

“Het zijn maar geruchten, maar Rico en de anderen zouden zich op het eiland Corsica schuldig hebben gemaakt aan afpersing en bedreiging. Rico schijnt er zelfs bloed aan zijn handen aan over te hebben gehouden.”

Nu prikten Armands oren. Wat kwam dit hem bekend voor.

“Het was al jaren aan de gang voor iemand de moed verzamelde om er een stokje voor te steken.”

“Oh ... en wat gebeurde er toen Alex?”, vroeg Armand ongeduldig.

“Dat ga ik je nu vertellen jongen.”

Alex schraapte zijn keel en vervolgde zijn verhaal.

“Rico en de rest van de gebroeders Castagnicca zijn verlinkt. De openbare aanklager stelde een onderzoek in en schrok van de beerput die hij daarmee opende.”

Armand voelde opeens hoe zijn nekharen overeind gingen staan toen hij vol verwachting naar zijn oom toe leunde.

“Het duurde maar even of de goede man gaf het bevel tot arrestatie van de Castagnicca’s. Alle zeven broers werden op

een avond in het dorpscafé verrast. De autoriteiten wisten precies wanneer ze moesten toeslaan”, grijnsde Alex.

“En ... hebben ze hen ook te pakken gekregen?”, onderbrak Armand, zijn ogen wijd open.

“En of Armand ... En of. Maar ... zo sluw als ze zijn, wisten ze te ontkomen.”

Alex bespeurde teleurstelling in Armands ogen.

“Ja, het schijnt dat Rico’s financiële arm verder reikte dan de arm van de wet”, verduidelijkte Alex somber. “Uiteindelijk wisten zij uit de gevangenis van Bastia te ontsnappen. Of zij de visser hen onder dwang hebben laten vervoeren of dat de man nou een aardige som voor zijn oude dag toe kreeg gestopt, laat ik in het midden, maar zij vluchtten via de haven van Cannes hierheen.”

Opeens begon Armands hart harder te kloppen. Hij werd overvallen door een hoogst onbehagelijk gevoel. Elk woord dat Alex had gesproken, had hij in zich opgenomen en dit ging niet onopgemerkt aan Alex voorbij. Deze keek Armand geruststellend aan.

“Jij vraagt je zeker af welke ellendeling Rico verraden heeft?” Zonder zijn reactie af te wachten, praatte Alex verder. “Ik denk niet dat ik je hoef te vertellen van welke familie hij was, Armand.”

Armands mond voelde opeens droog. Ongewild opende hij zijn mond om het antwoord te opperen, maar het leek alsof hij door de angst voor bevestiging de woorden maar niet vond. Ook Alex zei niets. Armand knikte één keer bevestigend.

“En nu neefje, heb je antwoord op je vraag.”

Nu had Armand het gevoel dat alles op zijn plaats viel. Die vreemde, onbegrijpelijke haat van Rico, van diens zoon

Bernardo en van alle andere leden van de Castagniccafamilie werden hem in één klap verklaard. Wij komen dus ook van Corsica, schoot hem ineens te binnen. Het leek alsof Alex hem dit laatste zag denken.

“Ja, wij zijn generaties terug ook van Corsicaanse afkomst. Maar kom, Armand, het is laat en morgenvroeg moet je naar huis. Je moeder zal zich ongerust maken nu je nog niet thuis bent gekomen.” Daarmee stond Alex op en legde hij zijn hand op Armands schouder. “Laat het maar even van je afglijden, neefje. Deze nieuwe wetenschap maakt je onrustig, maar je kunt er toch niks aan doen. Ga lekker slapen, dan is morgen alles weer helder.”

Zonder wat te zeggen, volgde Armand het advies op en ging hij in het bed liggen waar hij de laatste jaren zo vaak in sliep. Vijf minuten later fluisterde Alex vanuit het andere bed nog: “Welterusten neefje.”

“Welterusten ouwe ...”, antwoordde Armand met een lach in zijn stem.

Armand had de woorden nog niet gesproken of hij zakte weg in een diepe slaap en droomde.

*

De zon kwam net boven de horizon tevoorschijn toen Marius Pasquale 's ochtends vroeg zijn voordeur achter zich dichttrok. Hij rook het haardvuur dat haast gedoofd was. Marius' gezin sliep nog, onbewust van de dag die in aantocht was. De hemel was vrijwel wolkeloos en de van de voorjaarsnacht kil aanvoelende lucht deed een rilling over Marius' rug trekken en verdwijnen voor hij er erg in had. Marius trok de kraag van zijn jas verder omhoog. De kou spoorde hem aan tot een flinke pas en tien minuten later liep hij over het dorpsplein van

Riez. Nog vijftig passen en hij stond voor de deur van zijn bakkerij. Hij draaide de sleutel in het roestige oude slot, legde zijn hand op de kruk en hoorde de plaatselijke haan plechtig de nieuwe dag inluiden.

Eenmaal binnen liep Marius naar achteren in de kleine bakkerij, waar de ovens stonden. De twee ovens die nu nog rustten en over een halfuur weer woest en fier tot leven zouden komen. Zoals gewoonlijk had hij de middag voor hij de bakkerij verliet in elke oven een houtstapel gebouwd, klaar om de volgende dag aan te steken. Het enige wat hem nog te doen stond, was met zijn vuursteentjes de houtstapel vlam laten vatten. Dit deed hij en toen hij ervan overtuigd was dat het vuur zich door het hout begon te vreten, keerde hij de ovens de rug toe en liep hij naar de grote werktafel om het brooddeeg klaar te maken.

Estève zal hier elk moment zijn, dacht Marius toen hij een kwartier later de bakkerij verliet om twee grote houten emmers bij de waterput te vullen. De put was nog geen steenworp verderop en het duurde niet lang voor hij weer in allerijl terugkeerde met twee volle emmers. Elke dag herhaalde dit ritueel zich en elke dag zei Marius hardop en met een tevreden glimlach tegen zichzelf: "Zonder water maak ik geen deeg. Zonder deeg maak ik geen brood en zonder brood gaat het dorp de dag in met een knorrende maag." Hij lachte weer en stelde zich voor wat voor een taferelen er zich bij zijn bakkerij en in alle huiskamers zouden afspelen als hij zijn taak zou verzuimen. Ieder mens draagt zijn steentje bij in het leven, dacht hij. Hij keek op en zag in de verte hoe de eerste zonnestralen hun weg over de daken van de huizen vonden. Een warme, krachtige golf trok door zijn lijf. Het herinnerde Marius eraan dat hij deel uitmaakte van iets dat veel groter was dan hijzelf. Opeens was het gevoel weg toen hij weer voor de bakkerij stond. "Vreemd, de deur staat op een kier. Dat doet Estève anders nooit."

Vlak daarvoor trok de twaalfjarige Armand zijn jas aan terwijl hij het huis verliet, de deur hard achter zich dichtgooiend zoals altijd. Hij was zich er niet van bewust, evenmin als hij zich bewust was van Estève die zich nog eens in zijn bed omdraaide. Het speet Estève dat hij de vorige dag in had gestemd met Armands vraag om deze dag zijn plaats in te mogen nemen in de bakkerij naast hun vader. Toch viel hij weer met een lach om zijn mond in slaap. Zijn gedachten gingen uit naar het enthousiasme van zijn kleine broertje en zijn wens om dicht bij hun vader te zijn zo vroeg op de ochtend. Die Armand ... Dat wordt me er één, zei hij in zichzelf.

Ondertussen in de bakkerij, legde Marius zingend de laatste hand aan het deeg. Toen keek hij intuïtief op van zijn werk. Hij stopte met zingen en zijn handen hielden op met kneden. Voor hem in de deuropening naar achteren toe, stond een man. Een bekende die er niet thuishoorde. “Wat moet jij hier?”, vroeg Marius stomverbaasd. Hij kreeg geen antwoord en voor hij nog maar een woord kon formuleren, zag hij in een flits de beweging van de man toen deze een groot stuk hout met volle kracht naar Marius’ gezicht toe zwaaide. In een oogwenk was alles voorbij, maar voor Marius leek alles te vertragen. Alles tot aan de doffe, harde dreun vol in zijn gezicht die zijn wereld de duisternis in gooide. De slag kwam zo hard aan dat Marius’ hoofd achterover sloeg en zijn lichaam op de vloer neerstortte. Zijn hoofd barstte aan de achterkant open toen het met het volle gewicht op de stenen plavuizen sloeg. Marius was bewusteloos en hooguit een minuut verwijderd van zijn laatste adem. In die seconden stroomden de beelden van zijn herinneringen aan hem voorbij.

Tegelijkertijd boog de man zich over Marius’ levenloos lijkend lichaam. Het gezicht was onherkenbaar geworden door de klap en door het bloed dat in een hoog tempo over de vloer stroomde. Een plakkerige rode rivier voegde zich samen met een andere die uit

de achterkant van het hoofd gutste. De man pakte zijn jachtmes, knielde naast Marius neer en stak met een ritmische beweging in het lichaam. Geen enkele plek liet hij ongeschonden; borstkas, buik, gezicht, keel, kruis, armen en benen en bij elke steek riep hij woedend: "Sterf, vuile hond ... Vuile verrader!" Voor het mes de eerste keer zijn borstkas binnendrong, had Marius deze wereld al verlaten. Zijn ziel vertrok en liet haar huls van vlees en bloed achter zich. Dit weerhield de man niet en na een keer of twintig gestoken te hebben, besepte hij dat het gedaan was met Marius.

Daarmee was hij niet klaar. Met enorm krachtige slagen dreef de man zijn mes door Marius' strottenhoofd. Na een keer of tien restten alleen de nekwerfels. Het hoofd hing nog slechts met een draadje aan de romp. Toen pas kwam de man weer recht overeind. Hij keek naar het levenloze lichaam en spuugde met een diepe minachting op de ogen waarmee Marius ooit naar zijn dierbaren had gekeken. De plek waarop zijn dierbaren hem zo vaak hadden gekust. Toen veegde de man in een paar vlotte bewegingen zijn mes schoon aan een doek en verliet hij de bakkerij net zo snel en stil als hij deze binnen was gekomen.

Seconden later liep Armand over hetzelfde dorpsplein waar een halfuur eerder zijn vader had gelopen. Hij ving een glimp op van een man die een dertigtal passen van hem vandaan de hoek omliep. De man wierp een vluchtige blik over zijn schouder en een fractie van een seconde keken hij en Armand elkaar aan. Armand viel in een flits het kruisje op dat de man aan een kettinkje om zijn nek droeg. Toch kreeg Armand geen goed beeld van de mans gezicht, dat verborgen werd door zijn opgestoken jaskraag en de rand van zijn hoed. Hij haalde zijn schouders op, keek weer voor zich uit en liep door naar de bakkerij.